

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՇԻՐԱԿԻ ՄԱՐԶԻ ԽՈՐՀՐԴԻ ՀԵՐԹԱԿԱՆ ՆԻՍՏԻ ՁԵԿՈՒՅՑՆԵՐ**

10-ը հոկտեմբերի 2019 թ.

ք. Գյումրի

1. Մարզի համայնքների բյուջեների սեփական եկամուտների 2019 թվականի 9 ամիսների կատարման մասին

Ձեկուցող՝ ՀՀ Շիրակի մարզպետարանի ֆինանսական և սոցիալ - տնտեսական զարգացման վարչության պետ Լիպարիտ Մարտիրոսյան

ՀՀ Շիրակի մարզի համայնքների 2019 թվականի բյուջեների սեփական եկամուտների ինն ամիսների հավաքագրման արդյունքների մասին:

2019թ. հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ ՀՀ Շիրակի մարզի համայնքների բյուջեների սեփական եկամուտները կատարվել է 85.6%-ով (տարեկան պլանի նկատմամբ 60.6%), նախատեսված 1,895,768.3 հազ դրամ սեփական եկամուտներից ընդամենը հավաքագրվել է 1,622,708.2 հազ. դրամ:

Սեփական եկամուտների թերակատարումը կազմում է – 273,060.0 հազ. դրամ:

Մարզի համայնքների 2019թ. բյուջեների ինն ամիսների սեփական եկամուտների կատարողականը ըստ հարկատեսակների հետևյալ պատկերն ունի.

/հազ.դրամ/

Եկամուտների անվանումը	2019թ. նախատեսված սեփական եկամուտներ	Փաստացի կատարողական	Շեղում /+, -/	կատ. %
Հողի Հարկ	252,155.6	203,655.0	- 48,500.6	80.8
Գույքահարկ	713,681.4	587,324.2	- 126,357.2	82.3
Պետական տուրք	33,660.0	45,693.1	12,033.1	135.7
Տեղական տուրք	98,890.3	89,310.7	- 9,579.5	90.3
Հողի և գույքի վարձակալություն, այդ թվում՝	265,825.7	206,250.7	- 59,575.0	77.6
ա/ հողի վարձավճար	220,905.1	166,547.6	- 54,357.5	75.4
բ/ գույքի վարձավճար	44,920.6	39,703.0	- 5,217.6	88.4
Այլ եկամուտներ	531,555.3	490,474.5	- 41,080.8	92.3
Ընդամենը սեփական եկամուտներ	1,895,768.3	1,622,708.2	- 273,060.0	85.6

2019թ. ինն ամիսների փաստացի հավաքագրվածի աճի %-ը 2018թ. համեմատությամբ կազմում է 11.9% կամ ավել է հավաքագրվել 172,934.7 հազ. դրամ:

Ըստ Նախկին վարչական տարածաշրջանների՝ համայնքների բյուջեներում Նախատեսված սեփական եկամուտների կատարման ցուցանիշներն են.

/հազ դրամ/

h/h	Նախկին վարչական տարածաշրջանների անվանումը	2019թ. 9 ամիսների Նախատեսված սեփական եկամուտներ	Փաստացի կատարողական	Շեղում /+, -/	կատ. %
1.	Ամասիա այդ թվում՝	70,362.0	60,775.2	- 9,586.8	86.4
1.1	Ամասիա	37,352.2	33,057.0	- 4,295.2	88.5
1.2	Արփի	33,009.8	27,718.2	- 5,291.6	84.0
2.	Արթիկ	269,677.4	226,904.1	- 42,773.3	84.1
3.	Աշոցք այդ թվում՝	79,746.6	62,611.0	- 17,135.6	78.5
3.1	Աշոցք	49,897.6	41,351.5	- 8,546.1	82.9
3.2	Սարապատ	29,849.0	21,259.5	- 8,589.5	71.2
4.	Ախուրյան այդ թվում՝	304,936.7	233,457.7	- 71,479.7	76.6
4.1	Ախուրյան	124,651.4	96,963.1	- 27,688.3	77.8
4.2	Մարմաշեն	75,032.7	58,027.7	- 17,005.0	77.3
5.	Անի	130,541.3	86,045.6	- 44,495.7	65.9

Մարզի Նախկին վարչական տարածաշրջաններից 2019թ. սեփական եկամուտների հավաքագրման ամենացածր ցուցանիշը գրանցվել է Անիի տարածաշրջանում՝ 65.9%, իսկ Նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում գրանցվել էր 64.1% կամ աճի տոկոսը կազմում է 1.8, գումարային աճը կազմել է 12,130.1 հազ. դրամ:

Մարզի քաղաքային համայնքները 2019թ. սեփական եկամուտները կատարել են՝ **Գյումրի** քաղաքը՝ 91.6%, **Արթիկ** քաղաքը՝ 88.5%:

Մարզի թվով 29 համայնքներ չեն ապահովել 2019թ. ինն ամիսներին արձանագրված սեփական եկամուտների կատարման մարզի միջին ցուցանիշը՝ 85.6%-ը, այդ թվում թվով 1 համայնք չի ապահովել սեփական եկամուտների կատարման նույնիսկ 50.0 %-ի ցուցանիշը:

Մարզպետարանը հարկերի հավաքագրման աշխատանքները արդյունավետ կազմակերպելու ուղղությամբ ձեռնարկել է բոլոր հնարավոր միջոցները, որպեսզի համակողմանի աջակցություն ցուցաբերի համայնքների ղեկավարներին՝ սեփական եկամուտների հավաքագրման գործում: Սակայն առանձին համայնքներում խրոնիկ ձևով չի ապահովվում եկամուտների հավաքագրման բարձր մակարդակ:

ՀՀ պետական բյուջեով 2019 թվականին վեց ամիսներին նախատեսված 3,619,874.8 հազ. դրամ <<Դոտացիան>> ամբողջությամբ ֆինանսավորվել է:

2. Գյուղատնտեսական աշխատանքների ընթացքը Շիրակի մարզում

Ձեկուցող՝ ՀՀ Շիրակի մարզպետարանի գյուղատնտեսության և բնապահպանության վարչության պետ Մովսես Մանուկյան

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԸՆԹԱՑՔԸ ՇԻՐԱԿԻ ՄԱՐԶՈՒՄ

2019թ. մարզի շուրջ 29000 գյուղացիական, ֆերմերային տնտեսություններում գյուղատնտեսական մշակաբույսերի ցանքատարածությունները նախորդ տարվա համեմատությամբ ունեն հետևյալ տեսքը.

Հ/Հ	Մշակաբույսի անվանումը	Ցանքատարածություն /հա/		
		2018թ.	2019թ.	2019թ. 2018թ-ի նկատմամբ +/-
1	Հացահատիկ	35613	33803	-1810
	Այդ թվում՝ աշնանացան	18458	15865	-2593
	գարնանացան	17018	17821	+803
	հատիկ	145	117	-28
2	Կարտոֆիլ	3221	3173	-48
3	Բանջարեղեն	1451	1373	-78
4	Կերային մշակաբույսեր	11686	10902	-784
5	Տեխնիկական մշակաբույսեր	105	72	-33
Ընդամենը		87705	81753	-5952

2019թ. գյուղատնտեսական մշակաբույսերի ցանքատարածությունները 2018թ. համեմատ պակասել է **5952** հա-ով:

Համախառն բերք՝ 2018-2019.թթ

h/h	Մշակաբույսի անվանումը	Համախառն բերք			
		/տ/			
		2018թ.	2019թ. /կանխատեսվող/		Աճ/նվազում (+/-)
1.	Հացահատիկ	108571	57500	Միջ/17g/	-51106
2.	Կարտոֆիլ	69622	63500	Միջ/200g/	-6122
3.	Բանջարեղեն	31429	30210	Միջ/220g/	-1223

Աշնանացան

2020 թվականի բերք տակ ցանվել է շուրջ 10610 հա աշնանացան հացահատիկային մշակաբույսեր, աշխատանքները դեռ չեն ավարտվել և ընթացքի մեջ են:

Բերքահավաք

2019 թվականին ցանվել է 33803 հա հացահատիկ որի բերքահավաքն ավարտվել է, միջին բերքատվությունը կազմել է 17 ցենտներ նախորդ տարվա 30,2-ի դիմաց:

Կարտոֆիլի և բանջարեղենի բերքահավաքը դեռ չի ավարտվել և միջին բերքատվությունը կազմում է 200-220 ցենտներ նախորդ տարվա 250-280-ի դիմաց:

Բնական աղետներից կրած վնասներ

Կարկտահարություն

2019 թվականի կարկտահարության հետևանքով վնաս են կրել մարզի 54 բնակավայրերի գյուղացիական տնտեսություններ ընդհանուր 9553,799 հա, որի վնասի չափերը կազմում են մոտ 4,5 միլիարդ դրամ:

2019 թվականի հունիսի 27-ին կարկտահարությունից առավել տուժած մարզի թվով վեց՝ Շիրակ, Հովիտ, Կամո, Բասեն, Ջրառատ, Կառնուտ բնակավայրերին «Հայկական Կարմիր Խաչ» ընկերության կողմից տրամադրվել է մարդասիրական օգնություն դրամական աջակցության տեսքով: **/925 ընտանիք, 150 040 450 ՀՀ դրամ/**

Ցրտահարություն

2019 թվականին ցրտահարության հետևանքով վնաս են կրել Աշոցք համայնքի գյուղացիական տնտեսություններ ընդհանուր 24,4 հա:

2019 թվականին բնական աղետներից գյուղատնտեսության ոլորտին հասցված վնասը կազմում է շուրջ 4,55 միլիարդ դրամ:

Սուբվենցիոն ծրագրեր

2019 թվականին սուբվենցիոն ծրագրերի շրջանակներում Մարմաշեն համայնքը ձեռք է բերել թվով 5 հակակարկտային կայանքներ: Հակակարկտային կայանքներ ձեռք բերելու հայտեր են ներկայացրել Անի և Ղարիբջանյան համայնքները:

Սուբվենցիոն ծրագրերի շրջանակներում իրականացվում է նաև Գետք, Երազգավորս և Լուսակերտ համայնքների ոռոգման ներքին համակարգերի արդիականացման աշխատանքներ: Գետք համայնքում աշխատանքները ընթացքի մեջ են իսկ Երազգավորս և Լուսակերտ համայնքներում դեռ չեն մեկնարկել:

Լիզինգի ծրագիր

Հայաստանի Հանրապետությունում գյուղատնտեսական տեխնիկայի ֆինանսական վարձակալության՝ լիզինգի պետական աջակցության ծրագրի շրջանակներում մարզը ձեռք է բերել 26 միավոր նոր գյուղատեխնիկա և գյուղգործիքներ

Ոռոգում

Ձրամբարների լցվածությունը 11.07.2019թ. դրությամբ՝

Դ/Դ	Ձրամբարի անվանումը	Ծավալը /մլն մ³/	Լցվածությունը առ 10.10.2018թ. /մլն մ³/	Լցվածությունը առ 10.10.2019թ. /մլն մ³/	Աճ/նվազում +/- /մլն մ³/
1	Ախուրյան	525.0	38	124. 5	+86. 5
2	Արփի լիճ	105.0	35	19.7	-15.3
3	Կառնուտ	22.60	8.43	6.44	-1.99
4	Սառնաղբյուր	4.80	0.33	0.44	+0.11
5	Վարդաքար	5.0	0.63	0.46	-0.17
6	Թավշուտ	6.0	2.66	0.25	-2.41
7	Մանթաշ	8.20	2.6	2.7	+0.1
8	Զաջուռ	0.28	0.22	0.21	-0.01
	Ընդամենը	151.88	49.87	30.2	-19.67

ՀՀ Շիրակի մարզում ոռոգման նպատակով օգտագործված ջրերի և գումարների հավաքագրումների օպերատիվ տվյալները 2019թ. հոկտեմբերի դրությամբ

(ըստ <<Շիրակ>> ԶՕԸ-ի)

Դ/Դ	Ցուցանիշները	Քանակը	Չափի միավորը
-----	--------------	--------	--------------

1	Զրառ	33.4	մլն. մ³
2	Զրտուք	9.6	մլն. մ³
3	Հասույթ	105.5	մլն. դրամ
4	Գանձում	76.2	մլն. դրամ
5	Գանձման տոկոս	72	%

3. Մարզի համայնքների տեղական ինքնակառավարման մարմինների լիազորությունների նկատմամբ իրականացված իրավական և մասնագիտական հսկողության, նրանց կողմից ընդունված իրավական ակտերի ՀՀ օրենսդրության համապատասխանության ուսումնասիրության արդյունքների և ընթացիկ այլ հարցերի վերաբերյալ

Ձեկուցող՝ ՀՀ Շիրակի մարզպետարանի ՏԻ և ՀԳՄՀ վարչության պետ Արամ Անտոնյան

ՀՀ տարածքային կառավարման և զարգացման նախարարի 2018 թվականի դեկտեմբերի 21-ի թիվ 364-Ա հրամանով հաստատված աշխատանքային ծրագրին համապատասխան, 2019 թվականի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ եռամսյակներում նախատեսված մարզի թվով 14 համայնքներում (Գեղանիստ, Հայկասար, Վարդաքար, Արթիկ, Արփի, Սարապատ, Լուսակերտ, Գետք, Բենիամին, Սպանդարյան, Փոքր Մանթաշ, Փանիկ, Ամասիա, Սարատակ) տեղական ինքնակառավարման մարմինների լիազորությունների նկատմամբ իրականացվել է իրավական և մասնագիտական հսկողություն:

Մարզպետի համապատասխան որոշումներով ստեղծված աշխատանքային խմբերն իրավական և մասնագիտական հսկողությունն իրականացրել են հաստատված հարցաշարերին համապատասխան: Մասնավորապես, ուսումնասիրվել են համայնքների տեղական ինքնակառավարման մարմինների լիազորությունների իրականացման օրինականությունն ու արդյունավետությունը առողջապահության, արտակարգ իրավիճակների, անասնաբուժության, բնության և շրջակա միջավայրի պահպանության, սոցիալական պաշտպանության, քաղաքաշինության, մշակույթի, կրթության, ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի, առևտրի և ծառայությունների, հողօգտագործման, ընդերքօգտագործման, ոստիկանության և այլ բնագավառներում:

Իրավական և մասնագիտական հսկողություն իրականացնելու ընթացքում անհրաժեշտ խորհրդատվություն է կազմակերպվել տեղական ինքնակառավարման մարմիններին՝ իրենց լիազորությունների իրականացման հարցերով:

Համայնքներում իրականացված իրավական և մասնագիտական հսկողության ընթացքում հայտնաբերված խախտումները վերացնելու նպատակով համայնքների ղեկավարներին համապատասխան գրավոր առաջարկություններ են արվել՝ համայնքների ավագանիների նիստերում քննարկել և անհրաժեշտ միջոցներ ձեռնարկել արձանագրված խախտումները սահմանված ժամկետներում վերացնելու ուղղությամբ:

Հայտնաբերված խախտումները և դրանց վերացման ուղղությամբ արված առաջարկությունները համայնքների տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից ընդունվել են ամբողջությամբ, իսկ հսկողություն իրականացրած պաշտոնատար անձանց

գործողությունների վերաբերյալ համայնքների ղեկավարների կողմից առարկություններ չեն ներկայացվել:

Համայնքների տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից կազմվել և գործողության մեջ են դրվել արձանագրված խախտումները վերացնելու ժամանակացույցեր, համաձայն ներկայացված տեղեկատվության խախտումները սահմանված ժամկետներում ամբողջությամբ վերացվել են:

Կատարված աշխատանքների ընթացքի մասին համայնքների ղեկավարների կողմից ՀՀ Շիրակի մարզպետարան ներկայացվել են համապատասխան տեղեկություններ, որոնք ամփոփվել և սահմանված ժամկետում ներկայացվել են ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն:

ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐԻ ԱՎԱԳԱՆԻՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ԸՆԴՈՒՆԱԾ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԻ ՆԿԱՏԱԿԱՐ ԻՐԱՎԱՆԱՑՎԱԾ ՀՍԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆ

2019 թվականի 9 ամիսների ընթացքում «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն ՀՀ Շիրակի մարզպետարան ստացվել են մարզի թվով 42 համայնքների ավագանիների կողմից ընդունված 1098 որոշումներ, որոնց համապատասխանությունը ՀՀ օրենսդրությանը ուսումնասիրվել է օրենքով սահմանված ընթացակարգին համապատասխան: Համայնքների ավագանիների կողմից ընդունված թվով 1098 որոշումներից 517-ը կամ 47.1 %-ը համապատասխանել են ՀՀ օրենսդրությանը, իսկ թվով 581-ի կամ 52.9 % ոչ իրավաչափ որոշումների վերաբերյալ կազմվել են համապատասխան առարկություններ և առաջարկություններով ուղարկվել են համայնքների ղեկավարներին:

Ներկայացված առարկությունները քննարկվել են համայնքների տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից, դրանք ընդունվել են ամբողջությամբ, օրենքով սահմանված կարգով և ժամկետում իրավական ակտերը համապատասխանեցվել են ՀՀ օրենսդրությանը և արդյունքների մասին ՀՀ Շիրակի մարզպետարան ներկայացվել են տեղեկատվություններ: Մարզպետարանի դիրքորոշման հետ տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից չհամաձայնվելու դեպքեր չեն եղել:

Ձեռնարկված միջոցների արդյունքում, նախորդ տարիների համեմատությամբ, որոշակիորեն բարելավվել են տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխան իրավական ակտերի ընդունման գործընթացը:

Եթե նախորդ տարի նույն ժամանակահատվածում ոչ իրավաչափ որոշումները կազմել են 63,1 %, ապա այս տարվա անցած ինը ամիսների ընթացքում ոչ իրավաչափ որոշումների թիվը նվազել է մինչև 52.9 %:/բարելավվել է մոտ 11 %:

Սակայն, վերը նշված ցուցանիշը հաշվի առնելով հանդերձ, ընդունված իրավական ակտերում դեռևս առկա են նմանօրինակ և կրկնվող մի շարք թերությունները, օրինակ.

- ✓ Շատ դեպքերում հղումները կատարվում են թերի, ոչ լիարժեք, մեծ թիվ են կազմում օրենսդրական տեխնիկայի կանոններին չհամապատասխանող որոշումները: Մի շարք դեպքեր են արձանագրվել նաև, երբ հղումները կատարվել են ուժը կորցրած իրավական ակտերին: /«Տեղական ինքնակառավարման մասին» «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» «Տեղական տուրքերի և վճարների մասին» ՀՀ օրենքներ/
- ✓ Առանձին դեպքերում համայնքի սեփականություն հանդիսացող հողերը օտարելու կամ օգտագործման տրամադրելու վերաբերյալ որոշումներ են ընդունվում առանց հողամասերի նպատակային և գործառնական նշանակությունները փոփոխելու, չեն նշվում նաև հողերի որակական հատկանիշները (հողի կարգ, ջրովի-անջրդի):

- ✓ Որոշումներով համայնքի բյուջեում կատարվում են փոփոխություններ, սակայն խախտվում է բյուջեի հավասարակշռությունը, շատ դեպքերում էլ չի նշվում փոփոխության կատարման պատճառները:
- ✓ Դեռևս արձանագրվում են դեպքեր, երբ որոշումները մարզպետարան են առաքվում օրենքով սահմանված ժամկետի խախտումով:

ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՈՒ ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ԿԱՐԳԱՊԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Մեր կողմից կատարված ուսումնասիրությունները ցույց են տվել, որ մարզի մի շարք համայնքապետարաններում ոչ բավարար հիմքերի վրա են գտնվում աշխատանքային ու կատարողական կարգապահության հարցերը: Առանձին համայնքների կողմից երբեմն պահանջված տեղեկատվությունը, գրությունները, իրավական ակտերն ու այլ փաստաթղթեր մարզպետարան են առաքվում սահմանված ժամկետի խախտումներով, ինչը լուրջ խնդիրներ է առաջացնում որոշակի հարցերի լուծման գործընթացներում:

Ավելին, մարզի առանձին համայնքապետարաններում ու խոշորացված համայնքների վարչական նստավայրերում արձանագրվել են աշխատանքային ռեժիմի խախտման դեպքեր: Համայնքապետարանների առանձին աշխատակիցներ երբեմն աշխատանքի չեն ներկայանում, կամ աշխատանքից բացակայում են անհարգելի պատճառներով, իսկ առանձին դեպքերում էլ աշխատանքային ժամերին համայնքապետարանների շենքերի դռները գտնվել են փակ վիճակում:

Այս և այլ կարգի թերություններն ու խախտումները համայնքների ու բնակավայրերի բնակիչների օրինական դժգոհությունն են առաջացրել:

ՀՀ կառավարության 2005 նոյեմբերի 24-ի N 2138-Ն որոշման 1-ին կետով պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններում աշխատաժամանակը սահմանված է 9.00-18.00-ն, աշխատողների հանգստանալու և սնվելու համար ընդմիջման ժամը՝ 13⁰⁰-14⁰⁰-ն:

Համայնքապետարաններում աշխատակազմի քարտուղարի հանձնարարությամբ պետք է վարվի աշխատակազմի աշխատողների աշխատանքի հաճախումների հաշվառման մատյան (տաբել) և յուրաքանչյուր ամսվա առաջին աշխատանքային օրը աշխատողների անմիջական ղեկավարը աշխատակազմի քարտուղարին պետք է գրավոր փաստաթուղթ ներկայացնի նախորդ ամսվա ընթացքում իրեն ենթակա աշխատողների կողմից աշխատանքային կարգապահական ներքին կանոնակարգի պահանջների խախտման, այդ թվում նաև՝ հարգելի և անհարգելի բացակայությունների դեպքերի վերաբերյալ:

Առաջարկում ենք ձեռնարկել համապատասխան միջոցներ աշխատակազմի աշխատանքները ՀՀ օրենսդրությանը և համայնքապետարանի աշխատակազմի աշխատանքային կարգապահական ներքին կանոնակարգին համապատասխան կազմակերպելու ուղղությամբ, աշխատանքային ու կատարողական կարգապահության կանոնների խախտման յուրաքանչյուր դեպք դարձնել քննարկման առարկա և միջոցներ ձեռնարկել դրանք հետայսու բացառելու ուղղությամբ:

4. Մարզի համայնքների տնտեսական և սոցիալական ենթակառուցվածքների զարգացմանն ուղղված սուբվենցիոն ծրագրերի իրականացման ընթացքի մասին

Ձեկուցող՝ ՀՀ Շիրակի մարզպետարանի զարգացման ծրագրերի, զբոսաշրջության և վերլուծության բաժնի գլխավոր մասնագետ Վահան Մարտիրոսյան

Ձեզ եմ ներկայացնում ՀՀ համայնքների տնտեսական և սոցիալական ենթակառուցվածքների զարգացմանն ուղղված սուբվենցիայի ծրագրերի ընթացքի վերաբերյալ ամփոփ տեղեկատվություն:

ՀՀ 2019 թվականի պետական բյուջեից նպատակային հատկացումներ ստանալու համար ՀՀ Շիրակի մարզի **25** համայնքների հետ համատեղ կազմված և ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն ներկայացված **49** ծրագրերի ամբողջական փաթեթները ՀՀ վարչապետի որոշմամբ ստեղծված սուբվենցիայի ծրագրերի գնահատման միջգերատեսչական հանձնաժողովի կողմից ամբողջությամբ հաստատվել են:

2019 թվականի հոկտեմբերի 10-ի որոշումբ **49** սուբվենցիայի ծրագրերի կատարման ընթացքն ըստ ոլորտների ունի հետևյալ տեսքը.

- Բնակավայրի փողոցների կառուցում, նորոգում և ասֆալտապատում **10** ծրագրերից **5-ն** արդեն ավարտվել են, **4-ի** շինարարական աշխատանքներն ընթացքի մեջ են, իսկ **1 ծրագիր** գտնվում է կապալառու կազմակերպության հետ պայմանագրի կնքման գործընթացում:
- Խմելու ջրամատակարարման, ինչպես նաև ջրահեռացման համակարգի կառուցում, նորոգում **2 ծրագրերի** շինարարական աշխատանքներն ընթացքի մեջ են:
- Ոռոգման համակարգի կառուցում, նորոգում **3** ծրագրերից **2-ի** շինարարական աշխատանքներն ընթացքի մեջ են, **1 ծրագրի** իրականացման համար հայտարարվել է մրցույթ:
- Փողոցային լուսավորության համակարգի կառուցում, նորոգում **5** ծրագրերից **3-ն** արդեն ավարտվել են, **1-ի** շինարարական աշխատանքներն ընթացքի մեջ են, իսկ **1 ծրագիր** գտնվում է կապալառու կազմակերպության հետ պայմանագրի կնքման գործընթացում:
- Վերականգնվող էներգետիկա, այդ թվում՝ արևային ֆոտովոլտային կայանների տեղադրում **7** ծրագրերից **1-ն** արդեն ավարտվել է, **4-ի** շինարարական աշխատանքներն ընթացքի մեջ են, **2 ծրագրի** իրականացման համար հայտարարվել է մրցույթ:
- Մանկապարտեզների կառուցում, վերակառուցում և նորոգում **5 ծրագրերի** շինարարական աշխատանքներն ընթացքի մեջ են:
- Հասարակական շենքերի (մշակույթի տուն, համայնքային կենտրոններ և այլն) կառուցում, վերանորոգում **6** ծրագրերից **1-ն** արդեն ավարտվել է, **4-ի** շինարարական աշխատանքներն ընթացքի մեջ են, իսկ **1 ծրագրի** իրականացման համար հայտարարվել է մրցույթ:
- Բազմաբնակարան շենքերի ընդհանուր բաժնային սեփականության գույքի նորոգում **2 ծրագրերի** շինարարական աշխատանքներն ընթացքի մեջ են:
- Մեքենասարքավորումների ձեռքբերում **9** ծրագրերից **5-ն** արդեն ավարտվել են, **1 ծրագիր** դեռևս ընթացքի մեջ է, իսկ **3 ծրագրի** իրականացման համար հայտարարվել է մրցույթ:

Արդյունքում, **49** ծրագրերից **15-ն** արդեն ավարտվել են, **24-ի** շինարարական աշխատանքներն ընթացքի մեջ են, **10** ծրագրեր գտնվում են աշխատանքների իրականացման մրցույթի հայտարարման կամ պայմանագրի կնքման փուլում:

39 սուբվենցիայի ծրագրերի համար հավաքագրվել և ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն ենք ներկայացրել կապալառու կազմակերպությունների հետ կնքված պայմանագրերը՝ **1144.5 մլն. դրամ** ընդհանուր արժեքով, որից ՀՀ պետական բյուջեից տրամադրվող սուբվենցիայի չափը կազմում է **607.6 մլն դրամ**, իսկ համայնքների կողմից կատարված համաֆինանսավորման չափը կազմում է **536.9 մլն.դրամ**:

Տեղեկացնում եմ նաև, որ ՀՀ Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության կողմից ուղարկված հանձնարարականով 8 սուբվենցիայի ծրագրեր դասակարգվել են որպես դանդաղ ընթացք ունեցող ծրագրեր:Դրանք են՝

- **Աշոցք համայնքի** «Մշակույթի տան տանիքի հիմնանորոգում»,
- **Նոր Կյանք համայնքի** «Արևային ֆոտովոլտային կայանի կառուցում և գյուղամիջյան փողոցային լուսավորության ցանցի ընդլայնում»,
- **Գետք համայնքի** «Համայնքի արևային էլեկտրակայանի և արտաքին լուսավորության համակարգի վերանորոգում»,
- **Ամասիա համայնքի** «Խոշորացված համայնքի յոթ բնակավայրերում արևային ֆոտովոլտային կայանների կառուցում»,
- **Մարմաշեն համայնքի** «Մայիսյան բնակավայրում արևային ֆոտովոլտային կայանի տեղադրում»,
- **Մեղրաշեն համայնքի** «Հանդիսությունների սրահի կառուցում»,
- **Լուսակերտ համայնքի** «Լուսակերտ համայնքի 1,2 կմ երկարությամբ ոռոգման ինքնահոս փակ համակարգի պլաստիկ խողովակաշարով կառուցում»,
- **Անի համայնքի** «Համայնքի սահմանամերձ և լեռնային բնակավայրերի գիշերային լուսավորման ցանցի անցկացում» ծրագրերը:

ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության մեկ այլ հանձնարարականով պահանջվում է խիստ հսկողություն իրականացնել թվարկված **դանդաղ ընթացք ունեցող սուբվենցիայի ծրագրերով** նախատեսված աշխատանքները մինչև տարվա վերջ ավարտելու նկատմամբ: